

אוניברסיטת תל-אביב – החוג להיסטוריה כללית

בחינה בשו"ת "חברה, משטר ותרבות ביוון העתיקה" סמסטר ב', תשע"א מועד ב'

שם המרצה: אבשלום לניאדו תאריך הבחינה: 11.8.2011

משך הבחינה: שלש שעות

אין להשתמש בחומר עזר כלשהו. עולים חדשים רשאים להיעזר במלון.

חלק א. יש לנתח אחת משתי המובאות הבאות ולשים לב לאופיו של המקור שהיא לקוחה ממנו, למונחים העיקריים המופיעים בה, ולבעיות הנובעות מהניסיון לפרש אותה. יש לדון בכל אלה תוך הסתמכות על פרטים ודוגמאות מהקורס ומהביבליוגרפיה (שלשה עמודי מחברת לכל היותר; 50 נקודות):

1. "לבסוף הורדו מגדולתם על-ידי הלאקדימונים רודני אתונה ושאר ערי יוון [...] באמת, לאחר שהתנחלו בלאקדימון הדורים, הללו היושבים בה גם כיום, נפלו מחלוקות בארץ זו, שנמשכו יותר מבכל המדינות הידועות לנו; אף-על-פי-כן זכו תושביה לחוקים טובים מימים קדומים, ורודנים (טיראנים) לא שלטו עליהם מעולם. הלאקדימונים חיים באותו משטר עצמו זה כארבע מאות שנה ויותר, כמספר השנים שחלפו מאז הוקם משטר זה ועד סיומה של מלחמה זו; ומשום כך היה כוחם יפה להתקין את סדרי השלטון גם בערים אחרות." (תוקידידס, *תולדות מלחמת פילופוניס*, ספר א', פרק י"ח).

2. "פיסיסטראטוס כילכל את ענייני המדינה במתינות, יותר כאזרח מאשר כרודן. ובכלל היה הוא איש טוב-לב ועדין-נפש, מוחל לעבריינים ומלווה סכומי-כסף לעניים לעבודתם כדי שיתפרנסו מן האדמה. זאת עשה למען שתי מטרות; כדי שלא ישבו בעיר אלא יתפזרו על פני הארץ, וכדי שיזכו למידה מתונה של שפע וישקדו על עסקיהם הפרטיים, עד שלא ישאפו ולא יתפנו להתעסק בענייני המדינה באותה שעה גם גדלו הכנסותיו של פיסיסטראטוס הודות לעיבוד האדמה, כי היה גובה מעשר מן היבולים." (מדינת האתונאים, ט"ז).

חלק ב. יש לכתוב על אחד מתוך שני הנושאים הבאים (עמוד מחברת לכל היותר; 20 נקודות).

1. ערכן של האיליאדה והאודיסיאה לחקר ההיסטוריה, לפי מ.י. פינלי.
2. המחלוקת בין אריסטידס לתמיסטוקליס בדבר השימוש בהכנסות אתונה ממכרות הכסף.

חלק ג. יש להגדיר בקצרה 10 מבין עשרים השמות והמונחים הבאים (כמה שורות לכל שם או מונח; 30 נקודות בסה"כ):

1. Politika	2. Delphoi	3. Ekklesia	4. Linear A	5. Polemarchos
6. Kimon	7. Harmodios	8. Kypselos	9. Drakon	10. Leitourgia
11. Delos	12. Kyklops	13. Salamis	14. Prytaneia	15. Thesmothetai
16. Phyle	17. Peireus	18. Ostrakon	19. Metabole	20. Autochthonia

בהצלחה

5-37